

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ МАЙНДМЕПІНГ ДЛЯ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ УЧНІВ ПРОФІЛЬНОЇ ШКОЛИ

Майндмепінг вважається одною з ефективних методик у викладанні іноземної мови: він формує творчі здібності учнів, розвиває розум і просторове мислення. Використовуючи інтелект-карти в процесі викладання іноземної мови, вчитель зацікавлює і мотивує до оволодіння іноземною мовою, організовує проектну роботу, що містить індивідуальну та колективну роботу. Ментальні-карти розвивають творчі та інтелектуальні здібності учнів, їхнє мислення, пам'ять, формуються вміння і навички, пов'язані зі сприйняттям, переробкою і обміном інформацією, поряд з поліпшенням всіх видів пам'яті і розвитком інтелекту, просторового мислення.

Ключові слова: *майдмепінг, інтелект-карта, комунікативні вміння.*

Mindmapping is considered to be one of the most effective methods in teaching foreign language: it forms the creative abilities of students, develops mind and thinking. Using mind maps in the process of foreign language teaching, a teacher motivates to master a foreign language, organizes project work containing individual and collective forms, mental cards develop creative and students intellectual abilities, their thinking, memory skills are formed related to perception, processing and exchange of information, as with improving all types of memory and developing intelligence, creative thinking.

Keywords: *maidmapping, mind maps, communicative skills.*

З введенням стандартів нового покоління змінилися цілі і пріоритетні цінності української освіти. В основі лежить системно- діяльнісний підхід, мета якого є формування творчої та активної особистості учня. При цьому створюються сприятливі умови для самостійної діяльності учнів, що має на увазі роботу з інформацією, розглядаючи її з різних точок зору.

Одним з таких способів роботи з іншомовною інформацією вважається побудова інтелект-карт. Багато провідних фахівців, такі як, А. Кобися [2], Т. Олійник [4], Т. Позднякова [5] та ін. справедливо вважають конструювання інтелект-карт дуже ефективним способом систематизації та обробки іншомовної інформації. Виявлення позитивного впливу інтелект-карт на формування комунікативних умінь учнів на профільному етапі навчання обумовлює актуальність проблеми нашого дослідження [6].

Мета дослідження полягає у розробці ментальних карт та системи завдань, ціль яких – формування комунікативних умінь учнів профільної школи.

Перед кожним творчим викладачем стоїть завдання – сформувати навчально-пізнавальні компетенції учнів. З кожним роком з'являються нові можливості і різні види діяльності на заняттях з англійської мови, такі як відеотехнології, використання інтерактивної дошки, online-технології за участю носіїв мови (вебінари), розмовні клуби із залученням іноземних викладачів, рольові ігри, презентації тощо. Використання цих технологій обумовлює швидке і ефективне формування соціокультурної компетентності.

Серед ефективних методів навчання іноземних мов можна віднести використання методу майндмепінгу або інтелект-карт (ментальних карт, розумових карт і т.д.). Інтелект-карти, відомі також як діаграми зв'язків, карти мислення (англ. *mind map*) або асоціативні карти, – це спосіб зображення загального системного мислення за допомогою схеми. Цей спосіб може розглядатися як зручна техніка альтернативного фіксування інформації [2, с. 334].

Для створення візуалізації, структуризації та класифікації ідей було використано метод майндмепінгу. Інтелект карти – це інструмент, що дозволяє мислити. За допомогою критичного аналізу методичної літератури було виокремлено роль інтелект-карт у навчанні різних видів мовленнєвої діяльності, визначено їхній дидактичний потенціал у формуванні навчально – пізнавальної компетентності учнів.

Завдяки емпіричному методу дослідження ми розробили та впровадили інтелект – карти й завдання до них в навчальний процес учнів 10 класу профільного ліцею. Розроблені ментальні-карти та завдання охоплювали теми освітньої програми в профільному класі, такі як: «*Reported speech*», «*Conditionals*», «*Future Tenses*», «*Present Perfect*», «*Sport*», «*Relationships*», «*Personality*», «*Travelling*», «*Weather*», «*Global warming*», «*Mass Media*», «*Food*», «*Museums*», «*Slang*», «*Media education*».

Креативні та пошуково-дослідницькі завдання, створені до інтелект-карт, були націлені на формування в учнів комунікативних умінь. Учні були задіяні в процес навчання, класифікували і узагальнювали набуті знання, виявляли прогалини і поглиблювали знання, розвивали критичне мислення і навчалися автономно.

Найбільш ефективними були завдання типу:

1) Створити стрит-борд з креативним лозунгом до теми: «*Environmental Protection*» (тема: «*Global Warming*»);

2) Взяти інтерв'ю у мешканців міста щодо проблем забруднення навколишнього середовища (тема: «*Global Warming*»);

3) Напишіть статтю публіцистичного характеру на запропоновані теми:
- *What positive changes took place in Ukraine during the pandemic of 2020?*
- *What is wiser: to save the money you have earned for future expenses or spend it right away on things you enjoy?* (тема: «*Mass Media*»);

4) Організуйте ток-шоу на тему: «*Gender – Are there male jobs & female jobs?*» (тема: «*Choosing a career*»);

5) Проведіть дебати: «*It is better to have well-paid but not interesting job*», чи: «*It is better to have badly paid but interesting job*» (тема: «*Choosing a career*»);

6) Створіть комікс на тему: «*Will robots in the workplace affect employment opportunities?*» (тема: «*Choosing a career*»);

7) Складіть фанфік на тему: «*What should I do if I have 3 days left to live*» (тема: «*Conditionals*») [1, с. 445];

8) Уявіть, що у вас в руках знаходиться машина часу. Розкажіть, щоб ви змінили у своєму минулому починаючи речення: «*If I had a time capsule...*» (тема: «*Conditionals*»);

9) Проведіть дебати на тему: «*Fake news is just as important as real news*» (тема: «*Media education*»);

10) Напишіть реп на тему: «*Have you seen this girl before*» (тема: «*Reported Speech*»);

11) Уявіть, що ви міністр освіти своєї країни. Зніміть передвиборчий ролик в якому ви обіцяєте покращення освіти (тема: «*Future Tenses*»);

12) Створіть власний сайт з презентацією ваших думок на тему: «*Will electronic databases fully substitute brick and mortar libraries?*» (тема: «*Future Tenses*»);

13) Підготуйте 3D – макет рідного міста на тему: «*What changes do you expect by the end of the 21st century?*» (тема: «*Future Tenses*») [1, с. 444].

Отже, метод майндмепінгу покликаний збільшити ступінь ментальної свободи учнів, а також сприяти кращому запам'ятовуванню пройденого як лексичного, так і граматичного матеріалу. Ментальні карти допомагають розвивати креативне і критичне мислення, пам'ять і увагу учнів, а також зробити процеси навчання цікавим, креативним, творчим і плідним.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Заболотська О. О., Мартинова У. С. Дидактичні можливості інтелект-карт у навчанні учнів іншомовної лексики // *Priority directions of science and technology development.*

- Abstracts of the 6th International scientific and practical conference. SPC “Sci-conf.com.ua”. Kyiv, Ukraine. 2021. Pp. 444-446.
2. Заболотська О. О., Мартинова У. С. Розвиток умінь різних видів англійськомовної мовленнєвої діяльності засобами інтелект-карт //World science: problems, prospects and innovations. Abstracts of the 6th International scientific and practical conference. Perfect Publishing. Toronto, Canada. 2021. Pp. 334-339
 3. Кобися А.П. Використання технологій майндмеппінгу у педагогічній діяльності. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. 2015. №41. С. 346-351.
 4. Олійник Т.А. Застосування технології картування мислення (майндмеппінгу) на уроках хімії старшої профільної школи. *Таврійський вісник освіти*. 2015. №2 (50). Частина 1. С.63-69.
 5. Позднякова Т.Є. Візуалізація та структурування інформації за допомогою ментальних карт на уроках біології: науково-методичний посібник. Рівне: РОППО. 2018. 50 с.
 6. Tony Buzan. The Memory Book, 2005. 464 p.

Рекомендує до друку науковий керівник професор Заболотська О.О.